

Studinajumus nem preti:
 Jelgawā, pēe Vantovsta un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7, Helmsinga namā, un Rihgā, J. G. Kapetina lga grahm-matu bodē, Gētsch-Rihgā Leelajā Rehnina eelā № 10.
 Wafsa par studinajumeem:
 8 kap. par Rihū raskū rindinu; pahertulkošana if ... m walodahm ...

Taimēschu Amises.

Zināht weentreis nedēla.
 Wafsa, Jelgawā fanemot:
 par gabu 1 r. 30 l., par pusgabū 90 l.
 Wafsa, paher pastu peefabtot:
 par gabu 2 r., par pusgabū 1 r. 25 l.
 Gēpēdijija:
 Jelgawā, pēe Vantovsta un Līkopa lgeem, Leelajā eelā № 7.
 Redakcijas adrese:
 Jelgawā, Walle eelā № 7.

„Lato. Aw.“ war apstelleht:
 Jelgawā: Pēe ...
 Wafsa: ...
 Ruidiga: ...

68. gada-gahjums.

„Lato. Aw.“ war apstelleht:
 Gētsch un ahresemē: Rudolfa Wafsa lga wifās eepēdijās. — Walmēers: Trey lga grahm-matu bodē. — Wafsa: M. U. W. lga grahm-matu bodē. — Pēsterburgā: pēe Pēsterburgas zeem. Latweešū draubēs mahjita. — Wef tam: pēe zeem. mahjitaem — itilab Wifsemē, tā ari Wurfemē.

Kalpu fahrta.

Izgahjuschā numurā apraktijahm muhsu kalpu dšihwi, ihpafchi tos grehtumūs eewehrodami, kas winaus skabina, aiseet sweschumā un zitur pahrtitu mekleht. Kas nu buhtu jabara, kad sčos kreemōs semes sčehkūs grib attureht no aiseefchanas? Pirms nemameēs us sčō swarigo jautajumu dot atbildi, apstafisimeēs, waj muhsu dšimtenē newaretu kahdus peemehrus ufeet, tur tizis mehginahs, strahdneeku sčehkus un semes ilseetafchanu zitadi, nekā lihds sčim, eegrosiht. Warbuht ka no tahdeem mehginajumeem warefim ko mahjiteēs. Tahdus peemehrus nu bes dauds meklefchanas atronam Rihgās un Jelgawās turwumā.

Wifu pirms sčē godam peeminami Detelmindeēs un Ahnes muischu dšimfungē, barons Behrs, kā ari Wolgunteēs un Zenas muischu ihpafschneeki un Jelgawas pilsehtas walde, kas wisi kopā par mehrenahm zenahm pahrdewuschu us dšintu waj isnomajuschu dauds mafās datās cedalitūs semes gabalus, ihpafchi nederiga mefcha weetas. Tahpat ari Rihgās turwumā Beerinu laudōs nederiga mefcha seme teef isnomata mafās datās us 30 gadeem. Ari Olaines un Iščkiles mefchōs Rihgās pilsehtas walde fawus threfelus isdod mafakās datās us 30 gadeem par ne wifai dahrgu zenu us arenti, 6 gadus par brihwu eefahzejeem nowehledama. War rehlinah, ka Jelgawas un Rihgās apfahrtneēs kopā ir us dšihwi nometusfchahs gandrīhs lihds 3 tuhstōfch familija, turas wifās nopeetni un teizami weizina kulturās sīnā lihds sčim gandrīh pawifam nederigu semi, to pazeldamas zaur fawu puhlina un ruhpibu wisaugfakā wehtitibā. Tah par peem. Jelgawas pilsehtas Rahtēmuischa fenaki kopā ar alus-bruhtu un branfusu eenefufi par gabu 800 rubku arentes. Tagad turpreti tika muischu lauki ween, neraugoteēs, ka tonis ir sifka smilts seme, eenefē katru gadu Jelgawas pilsehtai wairaf tuhstōfchu. Waj ta nu naw gaischa leziba, ka ašurat tee lautini, kurei pehz semes ilgojahs, ari sčehj semes kulturū wisaugfakā pazelt. Peeminetahs pilsehtu un muischu waldeēs ir zaur fawu semes idofchanu mafās datās ne ween few pafschahm darijuschās labu, bet ari wehl daschās familijas isfargajuschās no nepatihkamā gahjeena sweschumā. Zaur pilsehtu turwumā nometusfchōs koloniistū jeb eebuhweefchu ruhpibu ir tagad abās pilsehtās dahrsu faknu augku un ari kartufetu zenas tapuschās us pušū lehtakās, nekā tas preefch tam bija; kartufeli preefch tam mafaja gandrīh arweenu 100—150 kapeiku pušū un kahpofiti 10—15 kap. stopā; tagad turpreti kartufeli gandrīh arweenu mafā tika 50—60 kap. pušū un kahpofiti 3—5 kap. stopā. Tas patē ari jafaka no zitam dahrsu fatneēm un augteem. Pilsehtneekem zaur tuwejeem eebuhweefcheem ari wehl tas labums, ka wineem arweenu wifās wajadhibās gluschē lehti darba sčehpi pee rofās; jo masee semes nomneeki un ihpafschneeki fawās pahrahabhs idofchanas mehgina segt zaur deenas-algahm.

Wineeteē peemehri nu pehz muhsu domahm peerahda, ka ir gan eefpehjams, kalpu kahrtai palihdšeh zaur semes idofchanu mafakās da-

lās, un ka ari leelgruntneekem tahda isnomafchana waj pahrdofchana buhtu par labu. Tamdeht buhtu wehlejam, ka ari ziti muischneeki un pilsehtas pahrdotu tahdā wifšē obroka platfchus un zitus, muischahm nederigus semes gabalus. Dafchi nu gan buhs tais domās, ka, kad kalpeem buhs seme, tad muischneekem un faimneekem strahdneeku aptruhktu. Bet sčihš domās ir pawifam neweetā. Brihwneeku tagad ir wifās malās, kurei darbu mekleht mekle. Saimneeki, arweenu wairaf eegahdadami freenas mafchinas un derigalus lauffaimneezibas rihkus, fawus zilweku darba sčehkus jo deenas jo wairaf pamafina. Dafchā weetā jau tagad us pušū mafak darba sčehku, nekā tas bija gadu 10 atpafal. Pilsehtās ari darbu truhfē. Ar ko nu lai nabaga strahdneeks fawu dšihwibu ustuta, kad ne-atron darba, zaur ko pahrtiku nopelnih? Tam itin weegli kahdš agents sčehj eemufinah un eeteift: „teu laime fmaida sweschumā!“

Bet ari tad, kad bes tagadejeem „brihwneekem“ jeb „wafineekem“ ari wehl gandrīh wigeem muischu un faimneeku kalpeem kahdā apgabala minētā wifšē seme tiku mafās datās pahrdota, waj us ilgeem gadeem isnomata, tas, pehz muhsu domahm, nebuhtu nekahda nelaimē. Zaur to muischu un mahju faimneeki wehl nepaliktu bes darba sčehkeem. Jo „eebuhweefchi“, kureem tā-kā-tā darbs buhtu jamekle zitur, tamdeht ka wineu seme nemaf neprafitu pilnu wihra sčehku, fahihgtu ar muischneekem un faimneekem us deenas-algahm, kas pehdejeem war tika buht itin pa prahtam. Jo semfopim naw wifōš gada laudōs un mehnefchōs tas patē daudsums darbu, un tamdeht wineem tagad jatura wairaf kalpu, nekā ihsti wajadhibs, tā ka seemas laika daschreif nesfina, kā wifus darba sčehkus ilseetah. — Tē nu sčihš waj tas jautahs: „Ja, kā tad eebuhweefcheem buhs eefpehjams, fawus pafchu mafōs laukus apstrahdah, kad teem par deenas-algu jakalpo muischahm un faimneekem?“ Waj nu muischu un faimneeku, waj algadšču seme paliks pafchā wispeedigakā sefchanas waj pfaufchanas laika ne-afkoptā!“ — Us to atbildam, ka leeta ne buht naw til wahriga; jo pirmfahrt kalpa familija warehs wiefleelako apstrahdafchanas dotu isdarih, un otrfahrt algadščs ari tā warehs falihgt, ka wineem no deenas atleekahs wehl kahdās rihā waj wakara stundas preefch few pafcha, kas muhsu seemla semes gaeajās deenas itin labi isdarams. Nemaf naw wajadhibs, ka us muischu un faimneeku laukeem jastrahdā no pulstien zeem no rihā lihds pulstien 9eem wakarā. 20 algadšču 12 darba stundas tū pat daudš un wehl wairaf sčehj pahtrahdah, nekā 15 algadšči 16 darba stundas. — Ka tahda faimneekofchana ar algadščem muischahm nahktu lehtaki, nekā ar gada-kalpeem, un ka ari tahdeem algadščem, kureem fawu pafchu seme, kahjāhs labaki, nekā gada-kalpeem, paher to war pahrtleezinateēs daschōs ahresemes apgabalōs, tur tahda faimneekofchana jau ilgaku laiku pahrahw, un abās datās, itilab lungi, kā kalpi, ne buht nenehlahs zitu kahrtibu. Kur tahdās kahrtibas naw, tur itilab strahdneeki, kā ari gruntneeki ilgot ilgojahs pehz tahs. — bet pa welfi, jo tur peeruhfē seme, un tamdeht tahda buhfhana tur wairē naw isdarama, eekams pee mums wehl

daudš muischahm nederiga seme, ko tā waretu mafōs gabalōs pahrdot, waj us ilgeem gadeem inomah.

Tahdš nu ir muhsu padoms. Mums gan labi sinams, ka muhsu pretineeki paher to fazela leelas brehtas. Ari daschs labš prahtigš faimneeks un muischneeks laifam gan kratihš galwu, fazidams, ka mehš pagehrot waren leelus pahrgrosijumus, kas efof pawifam ne-isdarami. Bet tahdeem mehš prasam, waj wineem ir labakš padoms, un kad wineem tahdš ir, lai tee to taf isfafa. Jo ka sčai leetā kas jabara, to taf neweens, kas nedšihu is rofās mutē, un kas drušjin tahlakf stahš us preefchu, newar noleegt.

Sinams, ka leeta naw til weentahrešchi un weegli isdarama; sinams, ka tē wajadhibs daudš darba un daudš gudru wihru dšlas pahrbaudifchanas un ruhpigu puhlina. Wifsem pee til leela ušdewuma buhs japedalahs, ja ar wineu grib tift galā. Leelgruntneekem, faimneekem, pagasta waldehm warbuht radifeēs deewšgan grehtumu, darba un idofchanu, lihds kamehr zaur mehginajumeem atrahidš to riktigo zelu. Bet tahpehz wineem taf wehl newar buht alkauš, no tahdeem zenteeneem, kas wispahrigai lablahfhana par labu, atrauteēs. Tahpat ari ir muhsu dwehseku ganu, godatahs mahjita ju kahrtas, ušdewums, fawu wehribu greft us sčō muhsu laifa slimibu. Ir pawifam greifās domas, ka pilsehtās dšihwe ir weeglaka un patihkamaka, nekā us laukeem. Zil neskaitamu nabagu zilweku tagad dšihwo pilsehtās, kas weegli prahtigi atstahjuschi fawus pagafnus us laukeem, pilsehtās laimi mekledami, un tur tika eefsiguschu wisdflakā nabadsibā un nelaimē! Pilsehtu mahjita jeem tas wislabaki sinams, ka pilsehtās ušturahs pa tuhstōfcheem tahdu nofchelojumu zilweku, kas ilgot ilgojahs pehz dšihwes us semehm, ko tee atstahjuschi, bet kur tee wairē newar ateef atpafal. Zil daudš freetnu jaunektu, kas zeribas pilni atnahja pilsehtās, tur palikuschē par dšehrajeem, par prasieem palaidneekem, ja — pat par no-seedsneekem! Zil daudš seefofchu jaunawu, kas, spofchahm apsolifchana hm ligedamas, atstahja fawās mahjas, pilsehtās kritufchās wisdflakā faunā, un tur atrahiduschās meefas un dwehseles postu! Kaut jele muhsu lauku draudšču dwehseku gani nepeefustu, wenumehr jaunajai pa- audsei un wezakeem atgahdinah un tos pamahjih, wilinataju bleh- nahm netizeht! Tahpat ari ir sfolotaju penahkum un swēhts ušde- wumūs, jau mihtās behrnu dwehseles kopt semneeku darba zeenifchana un pahrahwibās prahtu, kas semneeku kahrtai jo wajadhibs, ja tai ne- buhs wahrgt un nihkt. Un beidof wehl ari peeminam beedribas, ku- rahm sčai sīnā buhtu eefpehjams, leelus un teizamūs panahkumus uš- rahdiht. Beedribas mums tagad ir malu malās; bet, deemschehl, ta- nis ne reti nodarbojahs ar wisadeem neekem, kas tika mafā daudš naudas, bet ne-atnefē nekahda labuma. Loti wehlejam, ka wineē mafak klauftios us maka-patriotu tautiflahm bungahm, bet wairaf eeweh- rotu tautas ihfo labumu. Latweešū tautas leelakā dafa pahrahw is kalpu un strahdneeku kahrtas peederigeem. Waj tad nu nebuhtu weetā, ka beedribas fahktu nodarbooteēs ar sčō jautajumu? Sinams, ka tahda nodarbofchanaš nedrihtetu buht pawirfcha un tuffchu falnu

Paspahrnē.

Deewam wifš eefpehjams.

(Weigums.)

IV.

Pehdigi wifš swarigeē jautajumi paher konfektehm un egliti bija ispreesti no Rašbitowa un wina kundšs, un tee isfuhtija pa pahstō- meem un draageem wairaf par 200 eeluhgumu kahrtis us egliti un balli preefch behrneem — balles kostimōs, un us balli preefch pe- augufcheem. Rašbitowa kundšē til wehl bija ja-isschir swarigš jau- tafeens paher fawās meitinaēs, Leenites, kostimu; bet ar pilsehtas laba- lahš modes sčuwejas palihdšibu ari to driš isfchēhra. Nospreeda, Leeniti eegehabt par engeliti; wifu apgehrbu taihtit no tihreem pus- cheem un bantehm un ar pahwu spahwu pahrneem us mugurās.

Tomehr, lai gan til nopeetni un swarigi Rašbitowa kundše ap- domajā wifās leetas, kas pee eglites un weefšgās balles wajadhibās, — tomehr tā islaida pawifam ir azihm ne maial swarigu leeta, proti wina aismirfā, ka zilweku nospreedumi un zeribas daudreif ismihst, tā duhmi gaisā, un suhd, pirms toš ešam fahneeguschē. Liktēna ruhstā rofa winao to zeeti atgahdinajā.

Wafsa Leenite, wezaku un mafās mahjas preeks un zeriba, peepe- fchi fahlima ... Sūhdihahs, sčehlojahs, ka talks fahpōt, mešdamahs pee fawās kopejas. Iščehlahs mahjā nemeerš, fatrubfchanahs, un nofuh- tija ahtri pehz ahrtā. Atnahja behrnu ahrtis, wahra da pilnā nofihmē, behrnu ahrtā persona: preezigs un runigš, bet zitadi labš zilweks. No- sehduschē fahle apfilditeēs, ahrtis joloja un mehjahs, stahstidams kahdu is pilsehtas jaunakeem gadijumeem. Wifsch, tāpat jokodams, eegahja Leenites kombari un, behrnu few us flehpja nofchēdinajis, aw- luhfoja tam usmanigi kalfi un krahstis; tad wifsch tapa peepeschē nopeetis un fazija mahtei: „Zeem kundšē, pawehleht tuhdat, Leeniti tift gultā un tahš ne-afstah nekahdā wifšē. Pehz pahra deenahm buhs fahbraki redfams.“

Kamehr kopeja Leeniti nogehra un eesifa gultā, ahrtis un mah- jas mahte eegahja blaku isfaba, kur to ari patē Rašbitowš fahgadija. „Ahrtā fungš, kas winao lai? Kahda winaos flimiba?“ mahte nemeerigi jautajā.

„Newaru jums paher to nelo atbildēht, — ne-efmu Deewš! Sčhi wehl naw pati flimiba, bet tika flimibās preefchfpehle; flimiba israh- difeēs wehlat.“

„Tad — apschēlojateēs! Ruhf, mehš laifam winaos deewšgan labi neglabajam! Wina wehl nonihš tahdā kopschana!“ ... „Nu, luhf, tas pawifam neweetā, tā sčreest, es jums faku!“ ahrtis atteija. „Kapehz juhs tā domajet? Warbuht ka wina ihpafchi

tamdeht til fihla, ka kopschana pahraf laba. Buhtu ta sifktaka, war- buht ka wina buhtu wefeligakā. Ruhf, tahda ta smalzina un teewina! Tur pagalmā, raug, manim kahdš flimneekš. Makrowš tam wahrdš. Tas dšihwo, kā swirbulis, sem pafcha jumta. Iščabinaš tumfchōs, nofmo- zofchās; diwi gultās gut flims wihrs, seewa un ischetri behrni. Bet tad juhs paraudistu, tahdi brangi, kahdi wefeligi behrni! ... Wafakais sčreem pee mahtes, fahdbas, lai dod maifš, — bet naw ir maifēs, ko dot; pafchu, kur, no weetas padfimuschi un pati ari zeribās — deewšim“ ...

Rašbitowš greefa ar pirkteem fawu bahrtu un flatijahs greefōš. „Bet juhs, kundšē, runajeet no flittas kopschanas!“ ahrtis no- beidfa, aifdedinadams zigarū un pezelebameēs. „Tā tad lihds redse- fchana! Wakarā atkal webraufschu.“

Ahrtis wakarā peebrauja, paraktija fahles un ismahjija, tā mašā flimneze kofjama, kā apleekame apfenami ap kalfi, kā pulweei eedodami u. i. t. To padarijis, tas atkal aifbrauja.

Rašbitowa kundše loti mihfoja fawu meitnu un, winaos dehł, atstahja un aismirfā wifū un wifus un ne-afstahjahs no winaos gult- as ne sola. Winaos, no bagatibas un flawās islutinatā sirdi pamō- dahs ar leelu kalfibu mihlešiba us fawu behrnu, — mahšē mihlešiba, paher kuru nelas naw augstākš un sčehhtākš zilweka sirdi. Slimā behrna lungifschana tani atstaneja tuhstōfchōš atbaldōš un fatrizinajā winaos dwehfeli. — Tah pagahja kahdās mofu pilnās deenas; Leenite tapa arweenu wahjaka un wahjaka. Ta newareja norih darbu un fahla muldeht farfoni ... Ahrtis pagehreja zitu ahrti palihgā, un winao wifu kofigē spreedums flaneja, ka Leenitei „kruhpi“, — grehta kalla flimiba un augoni kalfina. — Rašbitowš nolahra galwu, dšre- dedams ahrti isfchēchanos, — bet wina seewa seidihahs projam, ne- gribedama rahdiht swefcheem fawās afaras. Wina ne-eedroschinasahs gribteēs pee behrna gultas, bet palika atrahlehm, kā Ahgare, un ruhsti raudajā, Leenite, apgreešdamahs, wina eeraudfija un ar fawu isdilu- fcho rozina mahja pee fewis.

„Mammā!“ behrnš bailigi ischukfēja, „waj manim teefcham jamirf?“

„Ko tu, Leeniti! Ahrti fazija, ka tu tapfchot wefela.“

„Bet kahdeht tad tu raudi?“

„Nu, tāpat ween! ... Man tewiš sčehł, ka tu eš flima un tew jazeefch.“

„Es wineem netizu, mammā! Mani ahrtē, bet man arweenu top flittaki ... M, tā fah!“ — un behrnš sčehłi apraudajahs, fa- twerdamš ar rozinahm kalfi.

V.

Algahja wehl weena deena, — bet Leenites flimiba nelabojahs. Ahrtis bija diwi reifās deenā un fazija, ka nahfchot, palikt pa nakti flimnezes turwumā.

„Manim ihpafchi sčohdeen wajjaga winaos ušraudfih“, ahrtis fa- zija, aifedams, Rašbitowa kundšē. „Ne-ibihitateēs, kad faku, ka — ja kas fewifchis gadahs — pee flimnezes ar greefchana ja-ispalihdšahs. Tur kreifajā pušē augons pawifam isaudis, warbuht ka isdodahs.“

„Wanu deenā! ... Waj teefcham wajadhibs greef?“

„War gan notikt! ... Bet tas wifš tibri neekt! ... Ja tū ih- stēnā reifā to idaritu? Daudsreis nokawē pareifo azumirktli, un pehz wifš pa wehlu.“

Atnahja naktis, — gara, grehta naktis. Ahrtis atbrauja ar pus- nakti un ampetahs guleht blafus flimnezes kamarim, fahle us at- sweltēnēs. Rašbitowš ar fawu seenu, loti noguruschu un behdigi, sčeh- deja klufedami pee Leenites gultās. Pehdeja waidēja, kā meegā bes atmaras fnaudama; tad tā atwehra plati azis un mulfoja patlufam no lellehm un rotalahm, no swefchahm meitenehm, Rates un Rates, fawahm beedreehm.

„Kas tahš tahdās meitenēs, no kurehm winao mulfo?“ Rašbitowš klufam prasija Leenites kopejai, kura sčehdeja gultai kahjgali.

„Tahš winaos rotalu beedrenēs — tur pagalmā, — brangās mei- tenēs. Winaos gan no prasās fahras, bet godigas un labās. Winaos ir eerehdna Makrowa behrni, kureš wehl ari banfā pee jums deeneja.“

„Zil tas ehmoti.“ Rašbitowš domajā pee fewis, „ka man ar- weenu sčihš Makrowš top atgahdinahs.“ — un gribedams aifdših sčihš domas, wifsch fahka luhgt fawai fewai, lai tā eetu fawā kam- bari drušjin atdufeteēs, fa rastos jauni sčehpi, ja pee Leenites buhtu ja-isdara owerzija. Seewa paflausija un gahja, — bet Rašbitowam bija ja-afsolahs, winao pehz weenas stundas modinah. — Bet til-to winao bija nolifuf galwu us spilwena, kad tai tuhdat rahdijahs balte, pilnā grefnumā: spofchi apgaismotā fahle mirdseja no uguns un dahr- geem rot'ameneem, un danotajā pahredš lidoja pa glumo grihbu pee fofchahm muftas fšanahm ap spofchu, loti igrefnotu egliti ... bet sem eglites bija redfams mafš fahrkš, ar balu famtu pahrwifstis un pufehm apfahis. — Winao peetrufchahs, iřbihjufees, — flatijahs, klau- fjahš, — wifš klufu. Tad tā nolika atfal galwu, — bet bihjahs aif- wehrt azis, atminedamahs breefmingo fapni, un pirmo reif fawā mub- šchā winaos domas nopeetni greefahs pee Ta, pee kura winao lihds sčim nemaf nebija domajuf. Al Deewš, zil neezigi, prahti, zil nepa- fahwigi rahdijahs winao wifš lihdsfchimege preefi, wifš lypnais spō- fchōms, ar kuru gribēja sčihdeht kalfū preefchā! Zil neezigi isfchahs winao winao leela bagatiba, grefnumš un lepnahs dšihwes fah- woffis pret majo fahrzinu sem eglites, apfahru ar pufchm! Winao ari flaidri preefch azihm stahjahs no ahrtā apraktiteē, wefeleē, kreetnee behrni, kurei maifēs luhdi, un kuru wezakeem pot tahš naw, ko dot ... Pēepeschē winao peehlahs no gultas, kreita zelōš un luhfhchana, winao pafchā ne-ispotama, karsia luhfhchana, gandrīh bes wahrdēem, bet is pafchā dwehseles dšikuma, wehlahs paher winaos luhpahm. Mahte, ne-

stolneku skaitis apasch wisa jo leela mehrâ pee-auga. — **Kurators Kapustina** lgs wafaru nodfihwofchot ahrfemês. — **Baltijas gubernatori**, kâ „Misch. Westniks“ sino, fabraufschot Behterburgâ ne wis scho mehneft, bet wehlatu. — **Baltijas teefu reformâs** eewedot, nodomahts, dibinaht gubernas komitejas, kuras sem gubernatora preefchneezibas fastahwefchot is fchahdeem lozefkeem: gubernas profurora, gubernas muifchneeku preefchneeka, kameralwaldes presidentâ, domeu waldes preefchneeka un gubernas pilfchetas galwas. **Schihis komitejas** udewums buhshot: promiforifki fastahdihf fewifchklas listes pahrtahm fatrâ aprinkâ dshwojofschahm perfonahm, kuras buhtu derigas aprinka meer'teefneschu, referwas waj goda meer'teefneschu amatos un par meer'teefneschu fapulfichu preefchneekem. No fchahdahm listehm wehlati iswehleschot mineto amatu kandidatus. „Nowoje Wremja“, scho sinodama, faka, ka justijministerija scho preefchlitumu jau eefneegufi walfts-padomei. — **Domeu ministeris**, kâ „Wald. Westniks“ losams, ir eewedis trihs jaunus fchematus preefch pirtfchanas kontrakteem Baltijas Krona pagastôs, proti: 1) preefch kontrakteem, kad pirzejs neta naw eemalfajis uf pirtfchanas naudû; 2) kad eemalfajis tilai kahdu daku, un 3) kad wifu eemalfajis. Jau nee kontrakti isdodami tilai kreemu waloda. „W. W.“ — **Par eefchleetu ministerijas pahrwaldneeku** eezelts walfts-fekreteris **A. H. Durnowo**.

Widfeme.

Widfemes Luterifkhs konfistorijas fehdefchanas eefahfahs 4. Maijâ, un wifsem teem, kas fchê tagad fawu eefamenu grib nolift, pee laika ir jaweeteizahs.

Widfemes gubernatora kungs „Gubernas Awifé“ dara finamu, ka pehz eefchleetu ministera palihga preefchlituma apaschfaweinu behrneem, kureem ir peeteelofcha manta, peenahfahs, faweem wezafkem, kad tee nabagi un nefpehzi, lihds wianu muifcha beigahm dot pahrtiku, tamdeht ka tahdahm perfonahm naw teefibas, no Krona dabuht 3 rublus par mehnefti pabalsta.

No Gaujenes, 24. Aprill. Sautâ, mihâ pawafara ar puku seedeem un putnu dfeefmahm nu jau ir pilnigi flahit, un karstums gandrihs jau til leels, kâ wafaras widu. Studsi un kweefchi wifur labi ir ifturrejufchi feemu; tilai abholini weetahm ir waj nu ifpuwufchi waj iffalufchi. Aitas un zuhtas jau fen ahrâ atrud fawu baribu; leellopus gan wehl nelaisch gandôs, bet drihs jau ari ar to warehs eefahft, jo pehjejas deenas firts leetus ir lijis, zaur ko fahle jo fpehziigi ir fahufi augt. Bet tomehr wehl, kâ par brithumu, daschâs weetâs, kur faule neteel flahit, pehdigee atlikumi no wezâhs, bahrgahs seemas ir redfami, proti leeli, balti sneega un ledus lupeni, kas lihds fchim wehl laimigi pawafaras karstumam ir fpihtejufchi. Wini leezina, zil waren leeli un beeschi sneegi mums scho seem'ir bijufchi. Par leelu laimi wehl, ka fchee sneegu pulli ne wis peepeschi, bet pamafam ar fauli bija nokufufchi. Zaur to tad ari Gaujas pluhdi, ko fchê par „paleem“ nofauz, tahda augstuma nebija fafneegufchi, kâ par peem. 1886. gadâ; bet tomehr uhdeni ap leeldeenas-fwehkleem bija deewsgan leeli. — Kad fchi gada Zurgu deena ir kritufi uf fwehdeemu, tad deeneftneeku mainifchanahs wifwairak noteel waj nu feideenâ, waj mandagâ. Bet, Deewam fchehl, ari fwehdeenâ jau no pascha rihta redjeja leelus wifumus ar mantahm brauzot. Tahda fwehdeenas ne-eewehrofchana un pulgofchana gan nelahdâ finâ naw teizama.

No Rahtsmuifchâs. Uf v. Lipharta, Rahtsmuifchâs dfinktunga, fahfahm pagasta fainneeki dahwinajufchi jaunajam pahrim fudraba maises kurwiti un fudraba fahletrauzianu. v. Lipharta lgs no fawas pufes dahwanu pafneedejus eluhdja fawâ muifchâ un tos bagati pazeenaja ar alu, wihnu un fchampanu. — **Labata fatifkme** ftarp kungeem un laudihm, kahda no feneem laikeem pastahwejufi Rahtsmuifchâ, atkal fchini atgadijumâ flaidri parahdijufees. „M. B.“

Kurfeme.

Kurfemes konfistorijas wafaras juridika eefahfahs 2. Maijâ un beigfees 16. Maijâ.

un tahlak aif teem lapu meschi pawafaras falaja ufwalkâ isplatijahs, kuru galu nemaf newareja faredseht.

Schê un tur pa folu ftarpahm bija kahda fahdſcha eeraugama; beeschi tilai wareja redseht ufstahpdamo duhmu ftabu, waj uhdenis fudmalas, tas pee upes atradahs.

Tâ nu twaifonis peldeja juhdsi pa juhdsi tahlak, garam apgabaleem, kas lihds gada pirmajeem. Tilai fchad un tad wareja redseht, ka 30 lihds 40 ftirgu willa pret ftreami ftmagi peelahdetu kugi.

Pa nakti kugi no-entureja. Zaur upes baitigajam weetahm nebija eefpehjamâs, pa nakti braukt.

Nahfofchâ rihta brauca garam Drau-upes grihwai, un drihs pehz tam jau wareja eeraudfihf Peterwardeinas tumfchôs muheus, kas teel ari dehweiti par „Ungarijas Sibraltaru“. Wehl pehz kahdu ftundu brauktuma, kugi atfneeda beidsamo Ungarijas pilfsetu Semlinu, kas atronahs pee Donawas labâ krawa.

(Turpmal wehl.)

Drupas un drufkas.

Droftalinâs.

1) Skolens mahzahs pafawles eerafchâs isfettitâs iftabâs, bet gu drais wihds wianu noflehpumûs nabaga buhditâ.

2) Strahdâ tâ, ka tu ne muifcham nemirtu, dshwo tâ, ka tew fatru ftundu nahwe tahlu nebuhtu.

3) Gekis ari war daschu reis pahrdomaht, bet weenumehr pehz padaritas gekibas.

4) Ahtra fastahfchanahs ir netaisnibas meita un glehwibas mahte.

5) Zilweks reti ir nelaimigs, kad wifsch pahrtawu nelaimi nedomâ.

6) Deewa ir laikam to dahwanu dewis, nelaimigus preezinahf.

7) Kas wislechnal apfolahs, tas wifdrofchal tura wahrdu.

Andr. Bild.

Salami wahrdi.

1) Zif ihfs ir muifcha brihdis, Kâ mafais rotas fpridhis.

2) Ko palihds fchodeem mantu raut, War riht' tew' lapu kalnâ feaut.

3) Kas gudribu grib traktees, Buhf pafemiba ftahtees.

4) Kas few grib godu guft, Tam godigam buhs buht.

5) Kas few' uf leelib' dodahs, Pehz fmeekla fchêrâ todahs.

No Zalgawas apfahrtnees. (Gefubhtihst). Zurgu deenai fchogad eekrihtot fwehtdeenâ, gan buhtu derejis, ka zeen. generalsuperintendentis buhtu atkal, tapat ka isgahufchâ gadâ, ufainajais, fwehtdeemu eewehrot un „kalpu wadaschanos“ isdarihft deemu preefch waj pehz tam. Tâ ka nelahdas ufainajachanas no mahzitaju pufes pee tam nenotika, tad loti dauds wareja uf wifseem zekeem Zalgawas apgabâlâ redseht, ar mantas wifseem brauzot, pee kam ari daschu mantas webeju wareja fastapt ar loti eeflufchu galwinu. Tapat ari Zalgawâ pa wairak eelahm wareja redseht, ar mantas wifseem brauzot. Daschs pat no teem uf leelahs elas trauzeja no basnijas isnahfdamos kauidis, ar faweem mantas wifseem un wedameem lopineem teem maifdamees ftarpâ. Buhtu gan jaukaki bijis, kad fwehtdeemu buhtu godigi nofwehtijufchi un jauno deenesta gadu ufnehmufchi ar peeklahjigu fwehtdeenâs zeenibu, nekâ ar winas fagahnifchânu.

No Zalgawahes. 22. Aprill. K. mahjâs noflifka kalpone mahju diht. Winiâ bija ftrihtamais, un kâ domajams, pee dihta fpannifchus berdamai, tai fchi kaite buhs ufnahtufi un ta fawu galu atradufi aufftajâ lapâ. — Relaihs peederige par waru ween gribejufchi to apglabht bef aprinka-ahrsta aplufhofchanas. Indrikis.

No Bramberges. Reti gan zitur Baltijâ kahds pagastis buhs til zenfigs pee beedrigas fahfihwes, kâ Brambergu pagastis. Tas redfams no tam, ka fchajâ jau wairak beedribu ir nodibinajufchahs un ari pastahw. Kâ wezaka no tahm ir „Brambergu labdaribas beedriba“. Tad nahf „Lihgo beedriba“. Tapat ari bef fchim beedribahm wehl tur pastahw jau daschus gadus „Sawftarpiga uguns-apdrofchinaschanas beedriba“. Un wehl pehdigi tur nu nodibinajees atkal kahds dfeedataju jauktis koris, no wairak nekâ 30 dfeedatajahm un dfeedatajeem. Schis koris jau ari Buhpolu fwehtdeenâ un pirmo leeldeemu dfeedaja Zalgawas Annas basnijâ. Birmajâs reifâs gan nu negahja deewfin zilflaweni. — bet eewehrojot, ka dfeedataji, ihpafchi dfeedatajas, wehl tilai jauni eefahzeji, war uf teem list drofchas zeribas, ka, ja tee turpmal ar tahdu pat zenfibu mahzifees dfeedaht, tad minetais jauktis koris warehs drihs ftahtees blakus dascham labam flawenam dfeedataju korim. Dauds laimes un kuplu nahfotni minetajam dfeedataju korim, jaukas Latwu dfeefmas ftandinajot!

No Krona Wirzawas. 27. Aprill. Krona Wirzawas meshâ, meshafarga Jaunfemja dakâ, nodedfâs puhra-weetu 70 leels mesha gabals no neleleem kofineem. Pats meshafargs tai deenâ bijis aiffinots pee kahda jita meshafarga, jelmus flaitiht. Uguns zehlonis wehl fchim brifscham ne-efot finams. — t. s.

No Behrsteles. Behrsteles pagafia Walmu mahjâs apteekars K. Gaacka lgs is Zahnfichkes fchi gada Aprisa pirmajâ pufê ir eerihkojis apteeku, kura darbojahs fchim brifscham prowifors lihds ar mahzeffi. (Tâ tad sinojums, ko kaut kur zitur esmu lasijis, ka Behrsteles muifchâ tiks apteeka eerihkota, ir pawirfchs un nepareifhs). Kâ dftredams, tad turpmal ari ahrfts latru nedelu diwas reifâs fcheit eeradifchotees, tas buhtu loti jawehlahs; bet zil tahlu beidsama fina tizama, to peerahdhis nahfotne. Nesnu teikt, waj pateefiba, bet tomehr wehftis ir ispaustas, ka pee fchihis apteekas tiffchot ari peewenota kahda apteeku preefchu pahrdotawa, lihdsiga Bereslawfka bodei Zalgawâ. Schahda pahrdotawa buhtu fchini apgabâlâ no leela ftwara; jo tahdas fcheit apfahrtne nekur ne-atrodahs, un ta waretu tamdeht loti labi pastahweht. — m. s.

No Wauflas aprinka. Lihdsigi ziturenê warbuht wehl tagad pastahwofcham, bija lihds fchim ari Wauflas aprinka augstakâs teefu eefahdes arweenu jeb pastahwigi leetahts eeradums, ka deht prahweneeku jeb zitu perfonu aizinafchanas pee fchim teefahm waj nu pagastu eefahdehm waj muifchu polizejahm tika peefuhhtitas tâ nofauktahs pawehles, pahrtawu wifpildifchânu tereifjai pilstefai loti retôs gadijumôs, bet aprinka-teefai pastahwigi bija minetahm eefahdehm jawehfta. Tomehr pahrtawu pawehlu pareifu ispidifchânu zaur pagastu eefahdehm un muifchu polizejahm nebija nelahdas peeteelofchâs kontroles jeb pahrliezinafchanahs un nahza gadijumi preefchâ, ka, kaut gan peede-rofchâ eefahde augstakai teefai bija wehftijufi, ka aizinatâ perfonâ peenahzigi apfinota, minetai perfonai nebija ne jaufmas, ka winai tanj waj tani deenâ pee tahs un tahs teefas ja-eerodahs; jo finotajs bija wani

nu nokawejis, waj atkal pawifam peemirfâs, ftawu dot. Ar perfonu apfinofchânu rihflohahs pa leelakai dakai fchahdi: Pagastu eefahde waj muifchu polizeja, fanehmufi augstakâs teefas pawehli, deht kahdas perfonas aizinafchanas noteikâ terminâ, wairak nekâ nedarija, ka waj nu ufraftija, waj daudfref ufdewa ar mutes wahrdeem fawam finotajam, ka ta un ta perfonâ pee tahs waj tahs teefas noteikâ terminâ ja-apfimo, un tad bef kawefchanahs israftija augstakai eefahdei pawehftijumu, ka pawehles ispidifchâna pilnigi notikufi, bef kahdas eepreefchijas pahrliezinafchanahs, waj finotajs ari fawu udewumu pateefi un peeteelofchi ispidijis. Pee tahdas aizinafchanas kahrtibas nahza wairak reifu preefchâ, ka ari sem draudeem aizinatas perfonas nebija ftawu dabujufchâs un, pamatojotees uf eegahjufcho pawehftijumu, tomehr tika noteefatas, kamdeht ne reti ijzehlahs leelifklas prahwas, un tahs, ftinams, naw bef upureem, bet ne reti prafta leelifklus naudas un laika tehrinus. — Wifu preefchâ mineto eewehrodama un par fchahdu nelahrtibu nowehrfchânu ruhpedamahs, ir Wauflas aprinka-teefa no fchi gada fahkuma eewedufi fchahdu teizamu aizinafchanas kahrtibu. Par peem. pagasta eefahdei, waj wezafajam, waj atkal muifchas polizejai teel peefuhhtita diwôs weenlihdsigi flanofchôs eefemplarôs israftita pawehle, kura minehts aizinatahs perfonas wahrds un ufwahdhs, eemefls, kamdeht teel aizinata, deena, kad ja-eerodahs un kahdâ deenas ftundâ jabuht. Schihis no teefnescha un sekretreera sem nummurâ un seegeles parafftitahs pawehles weens eefemplaris teel aizinamai perfonai ardots, kurpretim otrs winai japaraktia un teel wianu idewufchaj teefai fubhtihst atpafak. Pee fchahdas zitâs gubernâs, kur teefu reformâs jau eewefstas, jau fen pastahwofchâs, labas kahrtibas naw nelahdi mifejumi domajami, un tamdeht buhtu gan jawehlahs, ka ari zitâs eefahdes fchaj Wauflas aprinka-teefas teizamai preefchifihmei fetotu. Wifu wairak to noderetu eewef muhfû pagastu teefahm; jo tad, ftinams, ne-izeltos fchini finâ lihds fchim arweenu preefchâ nahfofchâs jutâs un nepatiffchanas. — m. s.

No Sahteem. Pahrtawu nelaiha prahweftu Bilterlingu, pahrtawu jau isgahufchâ nummurâ sinojahm, dabonam wehl fchahdu raktu: Sahtu draudse pawadija 18. Aprill. fawu fenako mahzitaju un mihloto tehwu Augufu von Bilterlingu uf beidsamo dufas weetu. Swehti rakfti faka: „Muhfû dshwibâs laifs ftahw septiadefmits gadus, jeb, ja kas loti ftiprâ, aftondefmits gadus.“ Deewâs bija fchim zeen. tehwa nowehlejis, 83 gadus fafneegt. 1831. gadâ par mahzitaju eezelts, wifsch fchaj draudfei kalpojis lihds 1886. gada pirmâi Atwentei. Relaihs, 56 gadus fchini draudse par mahzitaju buhdams, bija to kopis un wadijis ne wis pee pafawles un zilweku gudribas zaurahm alahm, bet pee tahs preeka mahzibas dshwâ awota. Teefcham, tas bija jauki redseht, kâ nelaiha mahzitajs dshwoja ar fawu draudfi uftizibâ un mihlestibâ, jaukâ weenprahtibâ un faderibâ. Wifsch mihleja fawu draudfi un draudse zeenija, godaja un mihleja fawu ganu. Wifsch prata laipni ar ifkatru apeetes un mihligi ari ar to wifsemako runahf. Rahpabt derigu padomu tas peedewa, kas tamdeht pee wina peenahza. Wifsch finaja isgahdâht fawai draudfi no kungeem un Augstahs Waldibas daschu labumu un daschas atweeglinafchanas. Ja bija kahdas amata darifchanâs kaut kur jabrauz, tad uf to neluhloja, kahds laifs waj zeffch. Par behrnu mahzibu mahjâs, par fklou zeffchânu fawâ draudse wifsch ruhpedamees ruhpejahs. Kad Irlawas seminaru zehla, wifsch no pascha pirmâ laika peedereja pee fchihis ftolas kuratorijas kungeem. Tapat kad Wez-Sahdôs dibinaja femopibas fklou, ari tur wifsch bija par padomneeku un finotaju. No 1851. gada par Kandawas aprinka prahweftu iswehletis, ari scho amatu tas kopa. Bes tam wehl ta gabdafchana par fawu pascha familiju, behrnu audfinafchana un mahzifchana, kâ ka ari uf wianu fihmejahs tas wahrds: „Manâs laifs eefch nemeera, mans meers eefch Deewa.“ — Tahds bija zeen. tehws fawâ draudse, amata un fawâ pascha dshwê, un talab wifsch ari bija zeenihst un mihlehts no augfteem un semeem. To wareja it flaidri redseht wina goda-deenâ, 8. Janwari 1881. gadâ, kad wifsch fawus 50 gadu amata-fwehklus ftwineja. Behrni, radi, draugi, dauds mahzitaju, Sahtu un Puhres draudse wianu godaja ar ftrefnigeeem wahrdeem, tam daschadas pateizibas un mihlestibas dahwanas pafneegdami. Dauds gahfchu deeniun wianam bija fpihdeufchâs wina muifcha laika. Wifsi behrni, pa godam ufaudfinafi un labi apgahdati, bija zeen. tehwa par leelu godu un preeku. Bet ufnahza ari behdu wehtras, kad laulatâ draudfene un diwas apprezetas meitas bija jagulda dfeftâ semes flehpi, kad daschadi firdsefti fawâ mahzitaja amata bija japedefihwo. Mihlâ tehwa muifcha deeniâs gahja uf beigahm. Meefas fpehki pamafstinafman fuda. Jau nomanija, ka fawai draudfei newar wairâs tâ kâspot, kâ tas peenahzahs. Ari wianam bija atrahufchâs tahs deenas, no kurahm faka, ka tahs nepatiff. It kâ wezâs koks, kas fawas fahnes laidis dftu semê, gruhfti pahrtahdams zitâ weetâ, tapat ari muhfû wezajam tehwa loti gruhfti nahzahs, no fawas draudfies fchêrtitees, kur jau wina tehwa tehwi bija bijufchi par mahzitajeem. Ilgodamees wifsch ilgojahs, buht atrahfihst un tapt pee Krfstus. Kahdas nedelas preefch fawas mirfchanas pa iftabu ftajagajot, tas bija pakritis un tâ fahstees, ka bija jaguf uf gultâs. At-aizinatee dakteei leezinajufchi, ka no krfchanas nelahda kaite ne-efot manama, bet wezuma deht meefas fpehki fuffin juhdot. To paschu ari zeen. tehws pee fewis nomanidams, reifu reifahm teizis: „Nu gan wairâs no gultâs ne-izelfchôs, — af, kaut til mihlâis Deewâs mani drihs no fchihis meefas gruhftibahm atrahfitu!“ — Tâ tad ari tas 12. Aprill, naktis laikâ, Pentules muifchâ pee fawa dehla weegli un falbi aifmidfâs. — 18. Aprill. guldija wina meefas semes flehpi pee Sahtu basnijâs, blakam laulatâ draudfenei un behrneem. Mihlâs rotas bija Deewa namu ispuhlojufchâs ar eglitehm un fwezehm; ari zeffch uf fapfehthu bija nofpraufts ar eglitehm un goda-wahrti ufzelti. Draudfies lozefki bija fanahtufchi leelâ pulkâ, fawam mihlotam mahzitajam ardeewâs fahzht un beidsamo godu un mihlestibu parahdihf. Tagadajais Sahtu draudfies mahzitajs, Bielenfteina lgs, fahzija katweefchu draudfei lihka lihdsibu pahrtawu wahrdeem: „Es apgulfchôs ar meeru un aifmigfchu, jo Tu ween, af kungs! dari, ka es dshwoju drofchi.“ (Dahw. df. 4. 9.). Wahzu waloda runaja Kandawas jaunakais mahzitajs. Relaihs bija wehlejees, lai Kandawas wezais mahzitajs, ar to wifsch til ilguâs gadus kâ ar zeenijamu amata beedri un mihlu laiminu kopâ dshwojis, wianu buhtu pawadijis; bet kad nu pats, wezuma un wahjibas deht, to nebija fpehjis, tad — kâ jau peeminehts — wina dehts, tehwa weetu ispididams, runaja pahrtawu 126. Dahw. df. wahrdeem. Tâ basnijâ, kâ ari pee kapa nodfeedaja Grentfchu jauktâs koris un Irlawas seminaris koris daschâs it jaukas dfeefmas uf 4 balftim. Pee kapa runaja zeen. Blihdenees mahzitajs, Gzermanja

(Statees pefikfuma.)

- 6) Kas lepnibas pehz steidsahs, Ta gals til flitti beidsahs.
- 7) Kas fewi paschu flawê, Pats fawu god' aifstawê.
- 8) Kas mantu fahert steidsahs, No behdahm mojihis — beidsahs.
- 9) Kas reijahs, hildo, lahde, Tas wefelibai ftahde.
- 10) Kas modei pafak steidsahs, Pehz plikunâ nobeidsahs.
- 11) Kas fchêlrêde, dfer un plihie, Tas fawai laimei fpihie.
- 12) Kas meelot grib pulks beedru, Tam jastlâula dauds fweedru.

J. Müller.

Pawafarâ.

- 1. Jautas ftakas ftwana Dabas plafchums; Wifur reds un mana Preefus klaijumôs.
- 2. Zihrufti it ftani, Dfeefmas trillina; Wianu atbals flaki Gahfâ ftandina.

3.

- Mana firds jel modees, Stumjâs aifmirifti, Preefus dabâ ftatees, Lihdâ ufdeedi.

Pildaus.

Burtu mihkla.

(Widota no Upes Wahrtina.)

a, a, a, a, a, a, a, a, a, b, d, d, d, e, e, e, e, e, g, h, h, i, i, i, j, l, l, l, m, m, m, m, n, n, n, o, p, r, r, r, s, s, s, ſ, t, u, w.

Schêe burti jafafstahda 9 rindâs, un wianu nofihme ir fchahda: 1) Burtis. 2) Laika wahrds, pawehleschanas formâ leetahts. 3) Leetas nofauktums. 4) Sala seemelids. 5) Leetu wahrds (substiantiw). 6) Szeretaja wahrds. 7) Leetas nofauktums. (Seeweeschu rota). 8) Saimneezibâ ne-iftuhfhtofcha leeta. 9) Atbilde.

Pirmees burti no fchem fastahditeem wahrdeem, no augfchâs uf femi (ar otru rindu eefahfot) un tad no augfchâs taifni uf femi lafot, istaifa kahdu wajafchanas teikumu.

(Wiminejums 20. nummurâ.)

Израфис
if Jelgawas wirtschafsteeftas atehm barona
Nikolaja von Korffia...

Notizis 5. Aprilis 1889.
Dila schabdi nolemis:

Keisara Majestetes,
wifas Kreewijas Patwalbineeta

Jelgawas wirtschafsteefta iflubina schabdu
subhaftazijas nolehmumu:
Zai subhstetaju apmeerinatu ar wina pa...

Израфис
if Jelgawas wirtschafsteeftas atehm barona
Nikolaja von Korffia...

Notizis 5. Aprilis 1889.
Dila schabdi nolemis:

Keisara Majestetes,
wifas Kreewijas Patwalbineeta

Jelgawas wirtschafsteefta iflubina schabdu
subhaftazijas nolehmumu:
Zai subhstetaju apmeerinatu ar wina pa...

Израфис
if Jelgawas wirtschafsteeftas atehm barona
Nikolaja von Korffia...

Notizis 18. Aprilis 1889. g.
Dila schabdi nolemis:

Keisara Majestetes,
wifas Kreewijas Patwalbineeta

Jelgawas wirtschafsteefta iflubina schabdu
subhaftazijas nolehmumu:
Zai apmeerinatu subhstetaju grahuju...

Израфис
if Jelgawas wirtschafsteeftas atehm barona
Nikolaja von Korffia...

Keisara Majestetes,
wifas Kreewijas Patwalbineeta

Jelgawas wirtschafsteefta iflubina schabdu
subhaftazijas nolehmumu:
Zai apmeerinatu subhstetaju grahuju...

Brona Biedzumschijas pagasta
teefa, Jauņielgawas apriņķi, ufaizina zaur
scho wifis un iftara, tam labdas pra...

Laurà Duppe
to parahda bihtu, jeb pee winaa atfahstahs
manitibas labdu pagahreftanum gribetu...

Skolasnana
peebuhweftana tiks mofakofifichana ar
dota, teel no Strundas pagasta waldes...

Sarkanas gows,
ar pusbalta galwu, stahweem rageem. 4
teku mahte, 1 arsch. 4 wersch. leela, ihpaf...

Mantiba,
ta irgi, gowis un bafchadas mahj-
un laukfaimneezibas teetas, uhtrupis
tikis pahrdota.

Femes gabals
lids ar trim bhifwojamam ehfahm, teel
apfahktu deht, lehti pahrdots zaur G.

Fehklas,
timoteja- nu rai- fahles
fehklas,
tah ari
lehzu fehklas

Georgis Thalheim's, Rihga.
Kantoris: Reelaja Bils eela № 16,
pafcha nama.

Mantu
konturje fpreeta, tad top no Smuku pa-
gasta teetas (Zulfuma aprink) wif mineta...

Muischa
Seijas-Kurfeme, tuwu pee dieffsgeia,
bei femeeku mahjahn, ir tatra laita pah...

Pawafaras fesonam
peebahwojam fawa bagatigi un labi pildito
krahjumu no

Dahuru konfekzjahum,
fahstahwoficham if lectus mehstelem, dolmanem,
hawelotrem, rotundahm,
fahketehm, mantelifcheem u. t. t., pehz...

Sehra bahde
K e m e r e.
Zufuma bhifsfzela
bahnuftis.

Bahdes walde.
Dirigejofchais bahdes ahrijs: Dr. med. Fr. Berg,
Rihga, Schuhau eela № 5.

Anglu giftsaudeflis
zaur fawu pahrfidifofcho bdeefchanaa
eefpehu pret reimatizma fahpehm wifas...

Wiwifadas faknu-
puku fehklas
no wiflabahaks un drofshahaks
kwalitetes. [693]

Dahrneeks M. Gausmann.
Dahrneeks M. Gausmann.

Preefch Deepajas un apfahrtnes.
Apstelleschanaa
„Latweefchu Awifehm“
teel nemtas pretim Deepaja, pee Emila
Boegedinga fga, pee tirguis pla-
tfcha, blakam fahajai apteekai. [284]

Agenturas- un bankas weikals
Otto Westermana,
Zelgawa, Paleijas eela № 16,
ufnemahs, ta generalagents no pirmahs
Kreewu uguns-ahdrofchi-
nafchanaa beedribas, dibinatas 1827. gada,
wifwifadus ahdro-
fchinajumus pret uguni.

Baldone.
Baldones fehru un mahflu bah-
des eertele taps fchini gada 17. Maifa
atwehrtu. Bagasta lozeteem, furi uf...

Friedr. Weidemanis,
Zelgawa.
Tihritas Kurfemmes un Kreewijas
ahbolina, timotina, ba-
starda un rai-fahles fehklas,
wifadus fehklas firnuus,
lehzas, meefchus un linfeh-
klas, jaunah tanfu fikes,
lopu fahli un junta papi

kumeli,
tos 21. Maifa 1889. g. no rihta uf
kumelufstahdi Zeel-Wirzawa atweft.
[244] Muischwalde.

Janna ehka
ar waitaleem ehbergeem, turklat ar
femes gabali, Jelgawas pifchetas tuwuma,
teel apafch rotas par lehtu zemu fhota.

Muhru-Ponemonas
faimneezibas
infstitutis.
Peemeldejumi teel lids 1. Junijam
feh. g. nemti pretim.

Wiwifadas faknu-
puku fehklas
no wiflabahaks un drofshahaks
kwalitetes. [693]

Widfemes
Kestereu fkolà
ufnemahanaa ehfamenu ar teem jau-
nelleem, fas wina no jauna grih eedolees,
noturhs 8. Junija feh. g. Bahr
ahwabinafchana no fara- bneefita gan
newar apfahkt. Schem jaunleem lids
1. Junijam pee manis wafjaga wifdotes
ar rafteer- un man turklat afahktit fa-
wu kritibas- eefwehfehchanaa, potefchanaa-
un atpotefchanaa, ufnefchanaa- un
pehbigo fkolafleefchanaa.

Baldone.
Baldones fehru un mahflu bah-
des eertele taps fchini gada 17. Maifa
atwehrtu. Bagasta lozeteem, furi uf...

Friedr. Weidemanis,
Zelgawa.
Tihritas Kurfemmes un Kreewijas
ahbolina, timotina, ba-
starda un rai-fahles fehklas,
wifadus fehklas firnuus,
lehzas, meefchus un linfeh-
klas, jaunah tanfu fikes,
lopu fahli un junta papi

kumeli,
tos 21. Maifa 1889. g. no rihta uf
kumelufstahdi Zeel-Wirzawa atweft.
[244] Muischwalde.

Janna ehka
ar waitaleem ehbergeem, turklat ar
femes gabali, Jelgawas pifchetas tuwuma,
teel apafch rotas par lehtu zemu fhota.

Muhru-Ponemonas
faimneezibas
infstitutis.
Peemeldejumi teel lids 1. Junijam
feh. g. nemti pretim.

Wiwifadas faknu-
puku fehklas
no wiflabahaks un drofshahaks
kwalitetes. [693]

Ko'augtu kopfchanas leeta.

(Beigums.)

No tahm daudfahm ko'augtu sortehm, kuras israhdijschahs par labu ta preefsch paschu bruhka, la ari preefsch pahroschanas, buhtu...

Be iswehles — tahlak — ja-eewehro ko'zinu ihpafschiba. Agra-kos laikos bija tais domas, ka ko'zinem is foku skolas ar wahju semi...

Ja zelms ir apafschah resnaks, nekā augfcha, ja winam ir gluma mifa, ja kronis fastahw is 4 lihds 5 lihdfigi no-augufcheem sareem...

Jo ahtraki kahds ko'zinsch eesahl fawa jaunaja weeta fpehzigu augt, jo wairak ir drofchibas par wina tahfako nafkoni. Preefsch muhsu klimata ir istenakais stahdischanas laiks...

Schis nobatas apgabdatais ir bijnichais Bez-Sahtes semkopibas skolas direktors...

Tik daudf schoreis. Pahr tahfatu augtu foku kopfchanu, proti pa wifu wimu augfchanas laiku, mehš turpmak wehl reis raktisim.

Sintenis.

Jantajumi un atbildes.

1. J. N. Igam eefsch D.: Tuhs mums jantajeet:

- 1) Waj fosforfahbes wifs daudjums labi smaltos kaulu miltos ir tik pat weegli kuhstofscha, ta superfosfats?
2) Waj kaulu milti isfchirahs no superfosfateem tikai zaur fawu slahpekka weelas faturu? Zaur to tad gan wehl?
3) Eefsch ta pahstah wisleelakais labums Toma miltu leetofchana?

Atbildes:

ad 1. Ne, fosforfahbe pat wislabakos kaulu miltos naw tik weegli kuhstofscha, ta labos, fawds superfosfats, un tamdeht ir eewehlams, pehdejos wifur tur leetah, tur wiajaga rafees ahtram fpehham, un tur pahliga mehflus lihds ar fehllu grib weena reis isfehst, ta par peem. pawafar' meeschus fehjot, waj ari kartufetus stahdot, un ruden' rufjus waj kweefchus fehjot.

ad 2. Zaur slahpekka faturu kaulu milti israhdabs wifada wifse labaki par superfosfateem, un tamdeht ir eewehlams, kaulu miltus tur leetah, tur domā, ka semei truhsti fpehta, — ta tad 2 lihds 4 gadus pehdejahs mehflufchanas ar stakka mehfleem.

Tahlak ir wehl ja-eewehro, ka fosforfahbe 1 maifa, a 6 pudu, superfosfatu, tamdeht ka ta tik weegli kuhstofscha, tuhlt pehž pirmajem augteem gandrihs pawifam teel pahetehra, eelams kaulu milti, ja teel 1 maifs us puhra-weelas isfehst, ari wehl pee pehžaugteem parahda labu fpehtu.

ad 3. Ka kaulu miltos fosforfahbe ir geuhti kuhstofscha, to paschu no winas ari war teikt Toma miltos, tamdeht tad ari schim mehflufchanas lihdselilim janahk leetofchana wairak nedelu eepreefsch pawafaras-un rudena fehjas laika.

Lai labaki schos pahrumatos jantajums waretu fopraht, un lai wini neuhstu pahral plafchi ja-isfpeej, tad lai preefsch muhsu lahstajem wehl der fetofschais raktis.

Kahdus stunstmehflus lai iswehlamees.

Kaulu milti der preefsch wifahm semes fugahm, tiklab preefsch gluhda-un mahla-, ka ari preefsch smiltis-un purwa semehm, un ir deht tam, ka fatura slahpekli, ta to wehlah redfesim, ka ari fawa lehtuma deht, weens is wislabakajem stunsts mehflufchanas lihdselkeem, kahdi mums ir.

Toma milti, pehž lihdschinigeem peedschwujumeem, ir wiswairak derigi preefsch wifahm wairak smiltainahm un purwa semehm, — ma-

sal labi tee ir preefsch gluhda semes; wini ir bagati ar fosforfahbi un falki, un ir ari lehti, bet tapat geuhti kuhstofschi, un tamdeht winaus waijaga eepreefsch fehjas laika jau deeweggan agri isfahst semē.

Superfosfati der preefsch gluhda-un mahla semes, un ja daudf, tad ari wehl preefsch smiltainas mahla semes, kurpreti mafak labi tee ir preefsch weeglas smiltis-un purwa semes, tamdeht ka abas pehdejahs semes fugas weegli kuhstofscho fosforfahbi newar deeweggan pilnigi fatu-reht; winaus ir pa fchauganu, un tamdeht laifch leelu daku no zaur leetu isfufufchahs fosforfahbes dftakās semes kahrtās, eelams tadfchu jaunajem stahdineem jadabon pirmas bagatais ufurst is arumu kahrtas.

(Turpmak beigums.)

Efeet usmanigi!

No kahda ufstijama semkopja mums tizis pasinots, ka Jelgawa fcho pawafar' infarnata heb meeftrahfahs abholinsch pahrdots par wahfchu abholinu.

Infarnata abholinam ir tikai weena laba ihpafschiba, ka winafch foti ahtri attihstahs un aug garaks par zitahm abholina fugahm, — bet winafch jau top pirmas pilnahs seedeschanas fawds steebrds til zeets, ka loyi to ehd ar nepatifchianu; wina laba ufura wehrtiba tikai sneefchahs lihds seedeschanas eefahlumam.

Ward'atschi ir il walarus un rihtus ja-apfmechre ar wisfiprako etika fahbi. Pehž 8 deenahm wini glufchi isfuhd. Fr.

Lihdselkis pret sobu fahpehm.

Kampara gabalinsch ja-eetin willā un tad ja-eebahsch aufi. Schis lihdselkis ir par eewehlamu israhdijees pret plusas sobu fahpehm.

Ka ward'atschi nodfenami.

Ward'atschi ir il walarus un rihtus ja-apfmechre ar wisfiprako etika fahbi. Pehž 8 deenahm wini glufchi isfuhd. Fr.

lgs, pateidamees wifseem teem, kas nelaihim wina dshwi pufchkojufchi un faldinajufchi ar zenifchianu, draudfibu ufizibu un mihlestibu, — pateidamees mihlam aifgahjem wina behrenu un peederigu wahrdā par wifahm laizigahm un garigahm dahwanahm, ko no fawa tehwa tik bagatigi fanehmufchi, — pateidamees ari Deewam, kas wimu tik brihnifchi wadijis.

Bez-Sahtu semkopibas skola, ka „Sem-un meshkopibas awife“ raktis, fchogad 21 ffolens nolufchi isfahfchanaes ekfameni, un 18 no teem jau dabujufchi weetas. Bagahjufcha rudeni tur peen-faimneeziba dibinata pehž Schwarzja sistemas, un tagad tur ufstahdot ari zentrifugas mafchinu, kas ar twaiku teel dshita, un par kuru Kur-femes kreditbeedriba dahwinajufi 2000 rubtu.

No Kuldigas. Schē isgahjufcho nedel' wairak bodēs, kas pahrdod ehdamahs leetas, tika rewifija idarita, pee kam — stary zitu — atrada, ka kahdā maifes zeptawā frifcha maife bija isfakta us netihras grihdas, un kahdā preefschu bodē polizeja atnehma daschadas gistigas krahfas.

No Wentfpihs. Schē juhra, ka Kuldigas „Anzeigeris“ fino, isgahjufcho ortdeen nokehra jo reti redsetu fiwi, proti delfinu, kas patefiba nemas naw fiws, heb peeder pee fihditajem-kufstoneem ar fiktahm afnihm.

No Leepajas. 23. Aprili Leepajas Latweefchu labdaribas beedriba notureja generalfapulzi. Bar schis fapulzes wadoni eewehleja J. Augenberga fgu, kurfch, wadonibu ufneemdamees, ihfōs wahrdōs pee-

fihmeja, lai ikweens beedrs pee pahrspreefchanaem nefakarstu, heb lehnā garā fawas domas pehž labalahs apfinaas isfajitu. Bizpirms no-fpreeda, dibinaht raktisneezibaš-un mahkflas nodatu, kurai peenahkhts peekopt ne ween kreetnu, kodoligu raktis apgahdashanu un pahra gajimofchianu, heb ari — mahkflu; sem fchi nosakuma faprotami: teateris, dfeedahana u. t. t. Schis nobatas programu, tam-lihds kahrtibas rulli, ufdewa par beedreem buhdameem fkolotaju kungeem isfrahdabht, kurfch tad wehlahu fafauzamai generalfapulzei, deht apfiprinafchanas, zelams preefschā. Pehž tam rewifijas komifijas preefschneeks, Jaehla lgs, nolafija gada-pahrflatu, is kura redfams, ka beedriba eechnumōs un idewumōs apgroffijufi notezjufchā beedribas gadā 6778 rubl. 81 kap.; to starpā preefsch labdarigeem mehfkeem 1400 rubtu, un tad wehl beedribas mantiba wairojufees par 1012 rubl. 28 kap. Beedribas mantiba tagad fahfahw inwentarā, fklaidrā nauda un naudas papihreōs par 5082 rubl. 77 kap. — Par runas wihreem eewehleja likumigi isfahjufchōs runas wihru weeta fchahdus kungus: J. Augenbergi, Ch. Bruhnu, M. Jurfchewigu, R. Mandawu, G. Mühlenbergi, J. Kadaku, N. Semrowfku, R. Seewaldu, J. Skrahmi, A. Suiki, J. Traulinu un R. Ufstinu. — 27. Aprili runas wihri fapulzejahs, jaunū preefschneezibu iswehleht. Lihdschinigais preefschneeks M. Peterfona lgs, fapulzi atklahdams, peefihmeja, ka winafch, beedribai afkonus gadus par preefschneeku buhdams, pehž eefpehjas puhlejees, beedribas ufpiantfchianu weizinaht, — heb fchahdi wina puhlini zitadā finā tulkoti un tam tikai nepatifchianas bijufchias japeerefs; tamdeht winafch atfakahs no jeblahda amata peenemfchanas un kuhds, wimu newehleht. Sapulzejufchees 27 runas wihri eewehleja: par preefschneeku — J. Breifchu, par preefschneeka pahligu — J. Bacheffsi, par kafeeri — E. Pinni, par kafeera pahligu — J. Madaku, par raktiwedi — J. Janfohnu, par wina pahligu — N. Semrowfku, par beedru finataju — Ch. Bruhnu, par kahrtibas komifijas preefschneeku — Sedlinu, par ekonomijas uftraugu — E. Neulandu, par bibliotekaru — R. Ufstinu. — 7. Maijā isfihkos Bahju Trijadibas basnijā garigu konzertu. Programa buhs foti laba; heb ehrgelu gabaleem nahk wehl folo-dsedafchana (foprans un tenors) un wairatfahfiga foru dfeedahana. — 21. Maijā isfihkos Leepajas Latweefchu labdaribas beedribas fahlē konzertu, par labu kahdam mafurtagim gimnafistam, kurfch pa Jahneem fcheije-neš gimnafiju atfahj un grib dotees uf uniwerstetē. — 28. Aprili nolija pee mums pirmas pawafaras leetus, kas, kaut gan mas semi flapinaja, tomehr koleem un fahlei, ta fahot, azihm redfot dewa zitadu isfklatu.

Pahr uguns-grehkeem un fahdhibahm dabonam fchahdas finas: Krona Wirzawas meshaklunga „Jahnum uifchā“ ihfi preefsch Turgeem nodedfa stakli.

Krona Breedenes Grantinu mahju rijā izzehlahs nakti uf 18. Aprili uguns-grehks un pahrwehrtā sem falmu jumta no foka buhweto ehlu par pelnu kopimu. Ehla bija apdrofchinata. — Japeefihmē, ka pagahjufcho seem' 1888. gadā tai pahfchā rijā jau bija uguns iszehlufees, kuru par laimi dahji bija pamanijufchi un tā uguni nodedfufchi.

Bahrbeles Plehkonu mahjahm nodedfa pirts 8. Aprili. Uguns-grehka zehlonis naw isdibinahts. Skahde fneedsotees lihds 30 rubkeem. Ehla naw bijufi apdrofchinata. — Keel-Alguldēs muifchus kalpu eh rbergi fibins eefpehra 11. Aprili. Chrbegis, ka ari twu efofchais firgu stallis pa leelakai dātai nodedgufchi. Wisleelakā fskahde notikufi ftrahdneekem, kam daudf leetu, wehrtiba no wairak nekā 500 rubkeem, fadegufchās. Ehla bijufi apdrofchinata par 4000 rubkeem, kurpretim wifa fskahde nowehrteta uf 6000 rubkeem. — Krona Wirzawas Jugas mahju fletis un lopu stakli fahla degt nakti uf 12. Aprili. Ehlas bijufchās apdrofchinatas pee Krona Wirzawas fawstarpigahs uguns-apdrofchinafchanas beedribas. Skahde nowehrteta uf 1700 rubkeem. Uguns-grehka zehlonis nefinams. — Schenberges Lihkumu mahjahm nodedfa dshiwomā ehla nakti uf 13. Aprili. Ehla bijufi apdrofchinata pee Kurfemes kredit-beedribas uguns-apdrofchinafchanas beedribas par 165 rubkeem. Skahdi rehkina ap 300 rubkeem. — Is Jelgawas-Baufkas aprinka fino pahf kahdu firgu fahdfibu, kur faglis foti nobehdahjees pahf fawu garpiffta mahkflu; jo faglais firgs efot tikai 4 rubtus wehrtis, un pee tam pats firgu faglis tijis, fchi neezigā nebarba deht, apzeetinahts un nobots tesfahm. — Schenberges meefstinā dshiwodamam Schihdam Tzigam Bederam nosaga 17. Aprili wahju firgu. Saglis jau atrodotees aif refehham, kur nu tam buhs deeweggan laika, pahrdomahht, zil foti negudri tas ir, mafwehrtigu firgu fagt, — jo ar tahdu failu kleperi tas naw warejis neht tahku aifftu no fagthas weetas.

Kandawas Linfu frogs nodedfa paschu pirmo Leeldeenas-fwehtku nakti. Stedele bija eefahkufi degt. Tik-lo uguns-grehks bija pamanihts, tad ari tuhlt Kandawas uguns-dshejei feigufchees glahbt. Lai gan uhdens drufzin parahlu no Alhawas bijis japeeweb, tad tomehr laimejees tik daudf nobehst, ka frogs naw pawifam nodedfis un frodsefeks warejis isglahbt fawu mantu. No kam uguns zehlufees, naw finams. Runā, ka beedewigās rotas to buhfchot peelaufschas tihfchā prahta. Frogs bija jau labi pawezs un nodomahhts, fchogad jaunū zelt. Ehla bijufi apdrofchinata uguns-beedriba par 1200 rubkeem.

Jelgawas notikumi.

Deewalpofochanas Annas basnijā no 3. lihds 10. Maijam. Kronamantineka dshimfchanaš d eendā, 6. Maijā: Deewalpo-

Bahiza un skola.

Sabats.

(Beigums.)

Kad Sabata radi to dabuja sinah, ka wina kristigu tizibu peenehmis, tad tee nosuhitja wina brahli us Miht-Judiju, to ka tizibas atkajpeju nokaut. Nabaga drebhes gehrebes wihs enahf pee Sahbata ishaba, apafsch swahrkrem leelu sleptawas nafi apfshypis. Ahtri winafch peelez fawam brahlim klahf un tam edur ar nafi. Bet Sahbata faher wina pee rofas, un us wina kleegschanu peefkreem ziti palihga un fanem sleptawu. Til tagad wehl Sahbats pasihst, ka sleptawa ir wina pascha brahli. Winafch zitu preefshah preefch ta aifluhdsahs, un ta to ifglahba no nahwes foda. Tad winafch ifskaidroja brahlim, ka Jezus mihslehtiba winam efot mahziju, ari sleptawam peedot, un nosuhitja to ar wehstulehm un dahwanahm us mahjahm.

Sahbats bija pateefigs kristigs zilweks palizis un teefcham pawifam ka no jauna peedimis. Un kad tas nu turklahf ar gara dahwanahm augsti bija apdahwinahf, tad katre zereja, no wina wehl daudf laba peedifhwot. Bet kas notika? Mifionars Mahrtinsch tani laika bija eefahzis Jauno Testamenti Perfeefchu waloda pahrtulot, un kas gan buhtu labaks un derigaks palihgs pee fchi darba bijis, neta Sahbats? Mahrtinsch to luhdsu few par palihgu, un preezajahs loti, ka zaur wina fapratigu palihdsibu darbs felmigi gahja us preefchu. Nu bija zerams, ka Sahbats ari tiziba pee-augs un fiprinafees, jo tam katre deenu ar Deewa wahrdem bija darifchanas, un turklahf wehl apafsch tahda tiziga mifionara wadifchanas, ka Mahrtinsch.

Bet Sahbatam bija enaidneefs, — tas wina jau no behrna gadem bija kahrinajis. Winafch to gan bija afinis, kad kristigu tizibu peenehpa, winafch ari pret fcho enaidneeku bija zihnijees, — bet to wehl pilnigi nebija ufwarejis. Genaidneeks wehl wina firdi bija paslehpes un nogaidija tikai ifdewigu brijdi, kur waretu pazeltees un atkal wirsroku dabuht. Sghis enaidneefs bija fauzams: „godkahriba“.

Til-ko Sahbats wairis nebija nomoda pahf fawu firdi, tuhlt winafch pazehlahs godkahriba. Winafch fahka leelitees ar to Deewa fcheplastibu, to bija dabujis, un fchitahs, ka efot it fewischi ifredsehte Deewa rihls, bes kura Deewa fawas walstibas darbus nemas newarot strahdaht. Winam bija leelaks preefch pahf to, fawas gara dahwanas jiteem rahdiht un ar tahm leelitees, neta tahs Deewam par godu un tuwakam par labu ifleetaht. Arweenu wairak winafch pee-auga godkahriba un lepniba. Pehdigi tas nemas wairis nepanefa, kad kahds winam runaja preti. Lepniba peenehmahs jo deenas jo wairak, un Deewa labais Gars atkajpahs no wina.

Kamehr Sahbats wehl pee mifionara Mahrtina dshwoja, tikam tas wehl daudf-maf fargajahs. Mahrtina lehnais un pajeetigais prahts, wina nemitejamahs aifluhgschanas attureja wina wehl no wisbreemigaka grehka. Bet kad Mahrtinam, flimibas deht, 1811. g. no Indijas bija jafschirahs un us sehwiu ja-er, kur winafch ari driht pehz tam fwehtigi aifmiga, tad bija, it ka Sahbata labais engelis no wina buhtu atkajpees.

Kad winafch us Kalkutas pilfsehtu bija nonahzis, tad turenes kristige wina jo laipni bija ufnehmufchi. Bet driht wini noprata, ka Sahbats pawifam fawads zilweks bija palizis. Sahbats kahroja weenumehr pehz leelaka goda, un tad winam tas ta netika parahdihts, ka winafch gribeja, tad tas bija dufmigs un fa-ibdsis. Pehdigi kristige, lai gan ar noskumufchu prahtu, wina, tahdas lepnibas un godkahr-

ribas deht, pawifam atfahja. Pahf to nu godkahrigais wihs wehl wairak apfaktahs. Papefkschu winafch eenehdeja kristigos, tad wehlf ari kristigu tizibu un paschu Kristu, un nepagahja wairis daudf laika, kad winafch ari to beidamo faiti pahrahwa, kas wina wehl ar kristigo draudfi faweenaja: winafch aifleedsa Kristu, fawu Pefitaju, wifseem edot un dšrdot. Wina fa-ihgufchais prahts to pasfubinaja, kahdu grahamtu faraktiht pret ewangelijumu, kura tas kristigas tizibas mahzibas apfmehtja un faimoja. Tahda wihse winafch zereja pee teem atrehtees, kas pehz wina domahm to deewagan nebija godajufchi. Turklahf ari zereja, fawus agrafajos tizibas beedrus, proti Muhamedaneefchus, fewim peelabinaht. Bet nabaga wihram tani sinu loti bija wihlees; jo tagad tilfab kristige, ka ari Muhamedaneefchi wina nizinaja, un newenis negribeja ar wina nekahdas darifchanas eelaiftees.

Nu nelaimiga wihra padoms bija pagalam. Winafch jutahs no wifseem atfums un afifahs. Kalkutas pilfsehta tas wairis negribeja palift, un tamdeht fteidjahs us Af-Indiju, us Birmas walfti. Birmas keifars, ar wina eepafnees un wina augstahs gara dahwanas atfimis, driht wina ezehta leela goda-amata. Bet ari fche godkahriba winam nebewa meera. Winafch paslepen fabeedrojahs ar keifara dehtu un jiteem dumpineekem, kas wifsi gribeja wezo keifaru no waldbibas fcheshla nogahst un wina dehtu tai weeta eezelt. Bet fchis faunais nodoms nahza gaisma. Lihds ar jiteem dumpineekem ari Sahbats tika faemnts un wisdfifaka zeeuma eemefts. Wehlf tas dshws tika eefchuhts maifa un juhra eemefts, kur tas breefmiga nahwe nobeidsahs.

Tahds bija ta wihra gals, kura eefahfums bija til jauts. Bet kad winafch nebija nomoda pahf fewi, tad tas krita arweenu dflaki un dflaki, lihds kamehr pehdigi kristigu tizibu aifleedsa un, pats fewi nolahdedams, breefmiga galu atrada. Breefmiga leeta ir ta dshwa Deewa rofas eekrist. Wifsu to padartija — godkahriba.

Scho flahstinu nepafneefam wis tahda finu, lai paschi Warifeju wihse waretum leelitees: „mehs Lewim pateizam, Deews, ka ne-efam tahdi, ka winafch!“ — bet jo wairak, lai tas muhs pamodinatu, nomoda buht un luhgtees: „Kungs, wairo muhsu tizibu!“ Jo ne ween lepniba un godkahriba, bet ari tapat zitas faunas kahribas, ka mantas kahriba, meefas kahriba u. t. j. pr., muhs eewed pasufchanu, ja tahs ihsta laika wihrischi ar Deewa Gara palihdsibu neteef ufwaretas. Tad nu, kamehr wehl fcheit pafaulk efam un fcho grehzigo meefas buhtu nefam, lai luhdsam katre deenu: „Nadi eefch manim, af Deews, fchihstu firdi, un atjauno eefch manim pafahwigu garu!“

W. S . . .

Pahr faemtahm mifiones dahwanahm.

to Wifemes Lutera draudfes 1888. gada ir fametufchus, Leipzijas mifiones lapas fchi gada 6. nummura fchahda kwithe ir ifdota:

A. No Wifemes draudfeh.

1. Rihgas aprinki:		2. Walmeeeras aprinki:	
No	N. s.	No	N. s.
No Mascheem	5 —	No Alojas	19 —
„ Misftraufles	15 —	„ Burtneekem	30 —
„ Doles	5 10	„ Diffeem	7 —
„ Dinamides	15 —	„ Rimafcheem	40 —
„ Jaunpils	5 —	„ Matifcheem	10 —
„ Kofneses	15 —	„ Rubenes	90 —
„ Krimuldas	7 —		
„ Mahpils	10 —		

No	N. s.	No	N. s.
No Reelwahrdes	15 75	No Reepupes	20 —
„ Lehbargas	17 —	„ Straupes	55 —
„ Ahbascheem	19 —	„ Salazes	20 —
„ Nitaures	7 —	„ Mas-Salazes	45 —
„ Pehsterupes	8 —	„ Seemefa-Mujenes	15 —
„ Kopafcheem	10 —	„ Umurgas	15 —
„ Slogas	16 —	„ Walmeeeras	30 —
„ Siguldes	30 —	„ Weidesmuifchus	25 —
„ Madaleenas	12 —	Aprinka mis. fwehtfos	36 —
„ Suntascheem	5 —		
„ Ifschkiles	50 —		
	Kopa: 266 85		Kopa: 457 —

3. Zehfu aprinki:

No	N. s.
No Ahrafcheem	45 —
„ Behrfames	2 —
„ Chrgteem	4 50
„ Kalzenawas	4 75
„ Rafdones	31 —
„ Landones	30 —
„ Keepfalna	4 —
„ Leeferes	10 —
„ Bez-Peebargas	20 —
„ Jaun-Peebargas	36 —
„ Raunas	55 32
„ Stujenes	10 —
„ Dsehrbenes	12 —
„ Zefwaines	40 —
„ Zehfu pilfsehtas dr.	35 —
„ Zehfu lauru dr.	45 —
	Kopa: 384 57

4. Balkas aprinki:

No	N. s.
No Leijas draudfes	14 —
„ Gaujenes	30 —
„ Chrgemes	9 —
„ Lugafcheem	23 22
„ Muifnes	16 93
„ Palzmanes	55 60
„ Gulbenes	60 —
„ Smiltenes	25 —
„ Tirsas	14 50
„ Trikates	35 —
„ Balkas	41 —
„ Chweles	10 —
	Kopa: 334 25
5. Tehrpatas apr.	507 19
6. Weromas	971 10
7. Pehrnavas	535 30
8. Wilandes	498 —

B. No Rihgas pilfsehtas draudfeh.

Mifiones fwehtfos Rihga . . . . . 114 r. 20 l.

C. Pahrfkats.

pehz dahwanu zaurmehra leeluma fastahdihts.

Aprinkis.	Draudfchu katts.	Wifs kop.		Zaurmehra no ifktras draudfes.	
		Mubl.	kap.	Mubl.	kap.
Pehrnavas	9	535	30	59	47
Wilandes	9	498	—	55	33
Weromas	18	971	10	53	95
Tehrpatas	10	507	19	50	71
Walmeeeras	14	457	—	32	64
Balkas	12	334	25	27	85
Zehfu	16	384	57	24	03
Rihgas	19	266	85	14	04
Rihgas pilfsehtas	—	114	20	—	—
	Wifs kop:	107	4068	46	36 95

Peeftimejumus: Schogad muhsu kwithe, Deewam fcheht, nam pilniga; jo wifas tahs dahwanas, ko Rihgas pilfsehtas draudfes, katra par fewi, de wufchus, mifiones lapu naw peeminetas. Tamdeht ari wispahriga summa ir mafafa, neta pehrnaja gada. Bet tas kungs lai fwehti dahwanas un de wejus!

S. A.

schana pulft. 10ds no rihga; fped. mahz. Conradi. — 4. Swehtdeenu pehz Leeldeenas, 7. Maija: 1) Lauku draudse: Deewafalposchana pulft. 9ds no rihga; fped. mahz. Conradi. 2) Pilfsehtas Latweefchu draudse: Deewagalneeki pulft. 7ds no rihga; mahz. Graf. Deewafalposchana pulft. 2ds pehz puddeenas; fped. mahz. Graf. — Lauku draudse usfaukti: Indrihs Pinkis ar Lawifi Braufert; Dahwus Rosenfeld ar Lawifi Michelfohn; Geberts Efin ar Annu Uldre. Lauku draudse mirufchi: Johann Kuhlberg, 9 m. 14 d. w.; Lawise Baumann, 52 g. w.; Greta Steinert, 9 1/2 g. w.; Luise Marie Diedrichjohn, 4 d. w.; Kristaps Plawus, Ifchigona behrns. — Pilfsehtas draudse usfaukti: Ferdinands Wildberg ar Amaliju Thalberg; Zehfahs Steinberg ar Wilhelmu Lafdin; Witelis Rozjar ar Mariju Steinbart; Klahwus Pefchin ar Emmu Juliannu Walz; Jannis Beefbahrdis ar Wifeti Iwanowfch; Rahrlis Ifchegus ar Zuhli Sihls; Indrihs Pinkis ar Lawifi Braufert. Pilfsehtas draudse mirufchi: Johann Hermann Weiland, 11 m. w.; Anfs Swihgul, 68 g. w.

Maneweris. Swehtdeen, 23. Aprila pehzpuddeenu, fchejenes uguns-dshfjei notureja fawu panafaras maneweri jeb ifnehginafchanos uguns-grehlu apdshfchanas mahfsla. Pee tam tita abas twaita fprizes dshfchana ifprometas, waj deewagan peeteefofchi fpehz ifdaribt fawu peenahfumu. No abahm twaita un trim rofas fprizehm 7 uhdens ftruhfles us reisu augsti jo augsti, rahtuscha jument pahri, gaisa flehjahs un flapjo elementu tahfu jo tahfu ifplatija, ta ta nu fchejenes eemihneeki pateefi war droschi buht, ka teem us preefchu nekahdas leelas uguns-grehka breefmas wairis newarenu ihpafschumu apdraudeht. Tad wehl pee jaunahs twaita fprizes peefiprinaja un ifnehginaja ne fen eegahdato, ta fauktu „fprauslafchana ftruhli“, kas ar fawahm 9 mahfmu ftruhflehm uhdeni tahfu jo tahfu iffprauslafaja, un wiswairak pee pagrabu degfchanas ir no loti leela swara. Wifs tas ifrahdijahs par loti leeterigu un praktifku eerifti. Wehl japeemin, ka ifgahjufcho seem efam itufchi no leelakeem uguns-grehfkeem pasargati, un tee, kas bija, ifrahdijahs no mafa swara.

Drifkes pagaidu tilts atkal fatatfihst un ifgahjufchahs nedelas fahktuma nodots publikas braufschana.

Ne-azinati muiotaji. (Fefuhitahs). Wina fefideen, 22. Aprili, kad Drifkes tilts jau gandrihs bija gataws, bet wehl wispahrigi nebija atklahs preefch pahri braufschanas, tamdeht ka us tilta wehl strahdaja, daichi no strahdneekem, un ihpafchi zimernana sellis, kuesch us tilta strahdaja, tais brijshds, kad ihsta meisteera nebija klahf, fahzis no braurjeem pehz falihgschanas nemt mafku par pahri pahbraufschanu. Ta la tai deena daudf us jaunu dshwes weetu pahrehlahs, tad pahri braurjeju bijis loti daudf, un sellis pee tam newenu nelaidis pahri bes kreetmas dseramahs naudas, zaur ko ari, ka dšrdams, ne-azinatam muiototajam efot eeanahs wairak par 10 rubleem. Brangs grafis. Bet waj tas ari naw brangs nofegums, tad no zelneekem par to weetu, kur atwehlehts par brijhu braukt, nem mafku? Un waj tahda mafkas pagchrefchana nesimid pehz deedeleschanas, fas tadfchu darba strahdneekam un ihpafchi wehl amatneekam ne buht nepeellahstos? — t.s.

Upes malka pehz ilgas gaidifchanas nu tadfchu weenreis 28. Aprila rihga peenahja. Tuhlt ari strahdneeki bija klahf un eefahja to if-

wilft. Ta nu Jelgawas roppeekem atkal usfahfahs labs darba gabals pehz ilgatas dshfah fahwefchanas.

Lapu renges tagad brangi muhsu siwu firgu teel ufwestas. Bet ta ka auffsais seemela wehifch ifgahjufcho nedel puhla, tad laifs turejahs tahds wehfs, ko siwu andelmani usmanigi eewehroja un ari deewagan wehfi bija pee pahrdofchanas, turedamees pee zeehtahm zenahm. Tomehr protams, ka ilgam ta wis ne-ees, jo seemela weeta jau rihstenis eestahjees.

Sargaitees no krahpneekem! Scho pawafar, kur us lauleem kalpu truhfums eeradees, beechi atgadahs, ta lauzneeki eebrauz pilfsehta, kalpus jeb algadschus usmekleht. To eewehrodami, nu daschi wasankla pilfsehtneeki usmetahs lauzneekem par deenista laufchu apgahdatajeem, un ari driht peewed tahdu zilweku, kahdu faimneeks wehlahs. Nu eefahfahs magariufchus un lihgschana, kas ari beidst ifdodahs, un lauzneeks, preejigs, ka dabon kalpu pehz fawa prahta, famalka magariufchus un ari apgahdatajam fawu teefu. Pa tam jaunais kalps aifseet pehz pafes, waj pehz fawahm drahnahm. Samneeks nu gaida, gaida, bet — neta nefagaida, un ar to ir wifs. Nu tas tikai fajuht, ka peekrahpts un rofas naudu, kahdu rubli waj ari mafak, tam eedewis pa welii. Pahf fchahdabam krahpschanahtm tagad dšrdams if deenas; tamdeht, lauzneeki, efeet turpmal tai leeta usmanigati!

Domu lafataj. Zeefam luhgti, fawu lafataju usmanibu greest us ifrahdehm, kuras nahlamas deenas domu lafatajs Wulfamini-Versch's ifrahdihs Jelgawas Latweefchu beedriba. Pehz „Lib. Zeitungas“ apfakfkeem minetais mahflineeks fawu darbu loti weilki strahdajot.

Wisjaunahs finas.

Wihne, 11. Maija (29. Aprili). Leefirfene Marija Pawlowna wakar fche atbrauja if Franzijas un rihga jau aifbraufs us Pehsterburgu.

Parise, 11. Maija (29. Aprili). Tautas weetneeku fapulze nahkofchu orideem atkal eefahs fawas sehdeefchanas. Laifkafstii dod padomu, pehz budsheta pahfpreefchanas un peenemshanas deputatus atlaift us mahjahm un fapulzi flehgt. — Zeefas ismekleschanas efot tahdas peerahbijumus pahf Wulansche'a wainu atlahjufchahs, ka laifam weenbalsigi no-fpreedihs, wina notefahf.

Kronfshate, 1. Maija. Schodeen kugofchana tita atklahf. Wairak twaitonu eeanahja, kuri brauja tahlat us Pehsterburgu.

Tiflifa, 1. Maija. Seftdeen Perfijas fchaks pahrahja pahf kreewijas robeschu, kur to apfweiginaja kreewu augftinari un godawaks no 150 kafateem.

Berline, 13. (1.) Maija. Pee Reim-upes 90 tuhfti. fabrifku un falnrafku wu ftrahdneeku beidjahs turpinahf darbu, lihds wina fuhdsibas no darba deeweem tikfhot eewehrotas. Ar fcho leetu ari minifteu konferenze nodarbajahs, pee kuras pats keifars bija klahf. If Dortmundas ftrahdneeku deputazija braukusi us Berlinu.

Wehtules un atbildes.

1. Zeen. redakzija! 1888. gada „Latw. Wifchu“ N. 20. atradahs „Pahpahrne“ rakfts „Pahr bifchu ganibu“, paraktihs ar burteem „E. Br.“ — Rakftitajs ufodot fchaj rakfta bifchu ganibai derigus fahbus, peefihmedams, ka, ja fcho fahbu fcheklas zitur nebutu dabujamas, tad winafch waretu iflihdseht, us peeprafchannu tahs peefuhfidams. — Es nu wehletos, no zeen. rakftitaja ufdotahs fcheklas no wina pascha dabuht; bet zeen. rakftitajs naw ufdewis fawu adresi. Tamdeht greefchos pee zeen. redakzijas ar luhgumu, man eefpehjamu drihsumu zaur „Latw. Wifchem“ pajnot, ar kahdu adresi es lai fafneedsu mineto „E. Br.“ lgu.

Aprila meh. 25. d. 1889. g.

Braunfelds, skolotajs Rudaabrighs

Redakzijas peefihme: Tamdeht ka mums naw finams, waj E. Br. lgs wehl dshwo tani pascha weeta, luhdsam winam, fawu, adresi muhsu lawi iffludinaht.

2. W. . . . . Kr.—f.s.: Newaram us 1. jantajumu neta atbildes, pirmo naw finots, waj runa ir no Krona waj privat mahjahm, un beidfamaj gadijuma atkal. Fas wifs nomas-kontrakti faraktihs, fewischi waj winafch ari preefch mantineekem ir noslehgts. — Us atbildi otra jantajuma sinu Zums wehl buhs jagaida, tamdeht ka wairak eefuhfitaieem wehl preefchroka.

3. J. Klim.: Tikai mahntizigi war domaht, ka tahds notikums pateefi atgadajees.

4. S. A.

5. F. A.—d.:

6. F.—t.:

Dabujahm pehz redakzijas flehgschanas. Mahkofcha nummura.

7. Br. Indr.: Juhš mums prafeet, kur un kahda feerniza kur femē ta labaka preefch ismahzifchana, — kad mahzibas laifs, wafara waj seema. — Jil jamalka u. t. j. pr. Wifas feernijas kursem mums naw pahfshamas; tamdeht Zums ari newaram atbildeht, kura ta labaka. Bet to Zums gan waram fajzht, ka Wez-Sahtu femtopibas flola, Lukuma aprinki, nupat moderniezigas flola tikufi eerihkota. Ja pahf to wehlatees tuwakas finas, tad greefshatees ar wehtulu taini pee minetais femtopibas flolas direktora Treu'a lga.

Kreewu papihra naudas kurfs.

Berline, 13. (1.) Maija.

100 rubtu selta nauda 330 Wabzu mahrtas jeb 110 Prufchu dahlber.

100 „ papihra „ 2187 „ „ 724 „ „

„Latw. Wifchu“ ifdewejs: A. Bielenstein. Redaktors: Th. Reander.

Доводено цензурою. Прага, 1-го Мая 1889 г.

Drutahs pee J. F. Stefenhagena un dehta Jelgawa.